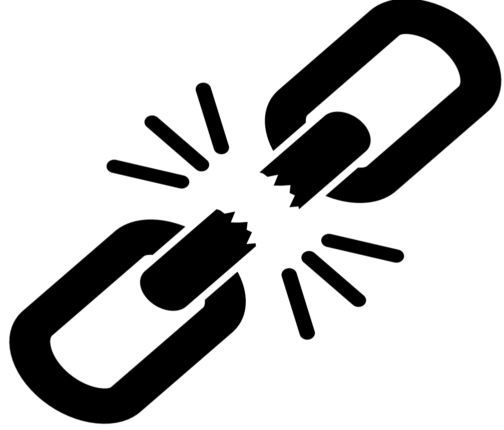
3. Sıhhat Derecesine Göre Hadisler

Hadisler sıhhat derecesine göre sahih, hasen ve zayıf olmak üzere üç kısma ayrılır:

3.1. Sahih Hadis

Sahih hadis, âlimlerin Resulullah'a ait olduğunu tespit ettikleri hadislerdir. Bunun tespit edilebilmesi için hadisin isnadı ve metni incelenir. Bir hadisin sahih olması için şu beş şart gereklidir:

Bir hadisin sahih olabilmesi için senet zincirinde kopukluk olmamalıdır.

1. İsnadın muttasıl olması: Hadisi kitabında nakleden müelliften, Peygamber Efendimize kadar isnadın (ravî zincirinin) kesintisiz olması gerekir. Buna göre mesela Buhârî bir hadisi hocasından, hocası da kendi hocasından almış olmalıdır. Bu şart senedin her halkasında devam etmelidir.

2. Ravilerin adil olması: İsnad zincirinde yer alan her bir şahsın güvenilir olması gerekir. Hadis nakli gibi önemli bir konuda güvenilir olmak, her şeyden önce Müslüman olmak ve Allah'tan korkmak demektir. Aklı tam olmalı ve İslam'ı Allah ve Resulü'nün öğrettiği şekilde yaşamalıdır. Aksi takdirde rivayet ettiği hadis sahih kabul edilmez.

Bir hadisin sahih olabilmesi için aranan şartlar

3. Ravilerin zabt sahibi olması: Zabt, bir şeyi iyi ezberlemek veya korumak demektir. İsnad zincirinde yer alan raviler hadisleri ezberlerinden nakilediyorlarsa onları iyi ezberlemeleri, kitaplarından naklediyorsa bu hadisleri iyi korumaları gerekir. Bu şartları yerine getirmeyen raviler zabt yönüyle kusurlu sayılırlar. Rivayet ettikleri hadis de sahih olmaz.

4. Hadisin şaz olmaması: Güvenilir bir ravi, diğer güvenilir ravilerin hadisleriyle çelişen bir hadis naklederse bu hadis şâz/çoğunluğa aykırı olur. Şaz hadis sahih hadis değildir.

5. Muallel olmaması: Hadislerdeki gizli kusura **illet**, böyle bir kusuru bulunan hadise de **muallel** denir. Sahih hadis, ancak konunun uzmanlarınca bulunabilen bu tür gizli kusurlardan uzak olmalıdır.[19]

19 Suyûtî, Tedrîbü'r-Râvî, 2, 132 vd.

Bu beş şartı taşıyan hadisler, sahih hadislerdir. Hadis kaynaklarında bu şartları taşıyan pek çok hadis vardır. Hatta Buhârî (ö. 256/870) ve Müslim (ö. 261/875) el-Câmiu's-sahih adlı eserlerine sadece sahih kabul ettikleri hadisleri almışlardır. Bütün İslam âlimleri sahih hadislerin fıkıh ve diğer uygulamayla ilgili konularda kaynak olarak kullanılacağını kabul etmişlerdir. Böyle bir hadisi reddetmek doğru değildir.

20 İbn Hacer, Nüzhetü'n-Nazar, s. 78.